

Hitler op weg naar de macht

Wie was Adolf Hitler?

Iedereen heeft wel eens van Adolf Hitler gehoord. Hij was de leider van Duitsland. Bij zijn naam denk je meteen aan de Tweede Wereldoorlog. Een verschrikkelijke oorlog waarin veel mensen werden gedood. Op 4 mei, Nationale Dodenherdenking, herdenken wij al deze mensen. Hitler is al lang dood, maar als zijn naam valt, krijgen veel mensen koude rillingen. Wie was Hitler eigenlijk? En hoe kwam hij aan de macht?

Kunstenaar

Adolf Hitler is op 20 april 1889 geboren in Oostenrijk. Zijn vader werkte bij de douane en zijn moeder was huisvrouw. Hij had een normale jeugd. Hitler was 16 jaar toen zijn vader overleed.

Op de middelbare school had hij weinig vrienden, want hij voelde zich beter dan anderen. En hij deed niet erg zijn best, want hij was een beetje lui en vond zijn leraren dom. Hij vond zichzelf geweldig en fantaseerde daar veel over.

Hij had grootse plannen: hij wilde kunstenaar worden. Op 18-jarige leeftijd ging hij naar Wenen met een map tekeningen onder zijn arm. Maar op de kunstacademie vonden ze zijn werk niet goed genoeg. Hij werd twee keer afgewezen. Dat maakte hem boos en ongelukkig.

In Wenen was hij arm en vond moeilijk werk. Maar dat lag misschien ook wel aan hemzelf, want hij hield niet zo van hard werken. Maar hij vond dat hij beter verdiende, en was boos op alles en iedereen. Zo had hij ook een enorme hekel aan joodse mensen. Vooral wanneer zij het beter hadden dan hij.

Duitsland verslagen

In 1914 brak de eerste Wereldoorlog uit. Hitler meldde zich vrijwillig bij het Duitse leger. Na vier jaar vechten kon Duitsland toch niet winnen. Het moest zich overgeven aan Engeland, Frankrijk en Amerika. Dat was in 1918.

Het einde van de oorlog maakte Hitler mee toen hij in het soldatenziekenhuis lag. Hij was gewond geraakt tijdens een Engelse gasaanval.

Hitler was woedend dat Duitsland zich had moeten overgeven. En hij vond dat Duitsland erg oneerlijk werd behandeld door de overwinnaars Frankrijk en Engeland. Veel Duitsers vonden dat ook. Want Duitsland moest veel stukken land afstaan en heel veel geld betalen aan Frankrijk en Engeland. Hitler vond dat het allemaal de schuld van de regering in Berlijn was, omdat die Duitsland hadden verraden.

De nationaal-socialisten

Crisisjaren: Werklozen in de rij voor gratis fietsplaatje

Na de oorlog had Hitler weer geen werk. Hij besloot de politiek in te gaan. Hij werd lid van een kleine politieke partij: de NSDAP, de Nationaal Socialistische Duitse Arbeiders Partij. Hij hield toespraken. De mensen luisterden graag naar hem, want zij waren allemaal erg ontevreden en Hitler zei dat het allemaal anders moest. Dat wilden die mensen natuurlijk graag horen! En die werden ook lid van de NSDAP.

Daar waren ook soldaten bij die net als Hitler hadden gevochten in de verloren oorlog. Ze noemden zich kortweg nationaal-socialisten, nazi's. En Hitler werd hun leider, in het Duits heet dat Führer.

In het begin telden de nazi's helemaal niet mee. Het was maar een klein partijtje! De grote partijen regeerden het land. Zij hadden het voor het zeggen. Maar dat veranderde.

Na 1930 ging het in Duitsland en in veel andere landen heel slecht met de economie. Bedrijven en fabrieken moesten sluiten, er was te weinig werk en ze verdienden dus niets meer. Veel mensen werden ontslagen. Het was crisistijd.

In 1932 waren er meer dan vijf miljoen werklozen, en dat is heel erg veel! Die moesten nu bedelen op straat om geld. De regering in Berlijn wist niet goed wat ze

tegen de werkloosheid moest doen. De grote politieke partijen ook niet. Ze gaven elkaar de schuld van de crisis. Daarom hadden steeds minder Duitsers vertrouwen in de politici in Berlijn.

Op weg naar de macht

Nu greep Hitler met zijn NSDAP zijn kans. Ze gingen de straat op met hakenkruisvlaggen. Ze riepen: 'Als we sterk zijn in wat we willen, kunnen we alles. De Duitsers zijn het grootste en beste volk op de wereld'.

En ze wisten goed wat ze wilden:

- Weg met de regering in Berlijn;
- Duitsland moet een sterk land worden;
- Alle Duitsers moeten in één Groot Duits rijk wonen;
- De Duitsers die joods zijn horen daar niet bij.

Duitsers die het hier niet mee eens waren, werden in elkaar geslagen door nazi's in bruine uniformen, de SA.

Steeds meer Duitsers hoopten dat Hitler de sterke man was die Duitsland zou redden van de ondergang. En ze waren onder de indruk van al die wapperende vlaggen, het marcheren van de nazi's, de indrukwekkende bijeenkomsten met spreekkoren, marsmuziek, marcheren, de uniformen.

In 1930 haalden de nazi's meer dan 6 miljoen stemmen. Hitler was op weg naar de macht!

Dictatuur

De andere politieke partijen moesten nu wel rekening met hem houden. Ze konden niet zonder de nazi's regeren.

Twee jaar later, in 1932, waren er weer verkiezingen. Hitlers partij werd nu de grootste partij van Duitsland. En een paar maanden later, in januari 1933, werd Hitler de leider van de Duitse regering, de kanselier. Dat is de belangrijkste man van het land. En dat zouden de Duitsers weten...

Joden vervolgd

Mensen die tegen Hitler waren, konden worden gearresteerd en gevangengezet in kampen. De andere politieke partijen werden verboden. Er mocht nog maar één partij bestaan, die van Hitler, de nazi-partij. Dat was het einde van de democratie in Duitsland. Duitsland was een dictatuur geworden.

Hitler gebruikte zijn macht ook tegen de Duitse joden. Joodse dokters mochten niet meer werken. Duitsers mochten ook niet meer kopen in winkels van joden.

Joden mochten niet meer trouwen met Duitsers, want volgens de Nazi's waren de Duitsers een supervolk. En Joden hoorden daar niet bij. Op een dag kwamen de bruinhemden in actie: ze sloegen de Joodse winkels kort en klein en mishandelden de winkeliers. Maar niemand durfde ze te helpen.

Oorlog

EHet leek erop dat door Hitler Duitsland er weer bovenop kwam. Er kwamen steeds minder werklozen. Hitler liet bijvoorbeeld autowegen aanleggen. Dat betekende voor veel mensen werk.

Hitler bood de mannen werk aan als soldaat in het leger. Het leger werd steeds groter. Er kwamen nieuwe fabrieken. Ook die leverden banen op... en wapens.

Hitler werd enorm populair. Hij werd in heel Duitsland toegejuicht en niet alleen door nationaal-socialisten.

In 1936 pakte Hitler een stuk van Duitsland weer terug dat in 1918 was afgestaan aan Frankrijk. Frankrijk en Engeland waren het daar niet mee eens, maar deden niets. Ze durfden het niet aan om weer een oorlog te beginnen tegen Duitsland. Maar Hitler had wel zin in oorlog! Daarvoor had hij het Duitse leger zo groot en sterk gemaakt. En daarom had hij wapens en bommenwerpers, vliegtuigen, tanks, duikboten en oorlogsschepen laten maken.

In 1939 viel Hitler met zijn leger buurland Polen aan. En toen grepen Frankrijk en Engeland wel in. Nu moesten ze wel. De Tweede Wereldoorlog was begonnen.

Wist je dat?

- De achternaam van Hitlers vader was Schicklgruber. Pas later nam hij de naam Hitler aan.
- Hitler wilde in 1923 de macht grijpen in München. Dat mislukte. Hij belandde in de gevangenis. Daar schreef hij het boek 'Mijn strijd'. In dit boek legde hij uit wat hij allemaal van plan was.
- De beroemde filmkomiek Charlie Chaplin heeft Hitler nagespeeld in de film 'The great dictator', de grote dictator. Charlie Chaplin wilde de mensen waarschuwen tegen Hitler.
- Hitler leerde al zijn redevoeringen uit het hoofd. Zijn bewegingen en gebaren oefende hij voor de spiegel.
- Nadat Hitler een grote massa aanhangers had toegesproken, riepen ze enthousiast: Ein Reich, ein Volk, ein Führer, dat betekent: één rijk, één volk, één leider.
- Hitler had waarschijnlijk een joodse grootvader.
- Hitler was dol op de Disney-film Sneeuwwitje.

